

KÄLLSKATTEN

Yrkesutbildning.

I skrivelse har hemställts om nämndens förklaring, huruvida skatteavdrag skall verkställas å ersättning till elev i enhets-skolans nionde klass med yrkeslinje under tid yrkesutbildningen är förlagd till industri, hantverk eller handel i orten.

Med anledning av framställningen har nämnden inhämtat att skolöverstyrelsen i cirkulärskrivelse den 27 augusti 1954 föreslagit skolstyrelserna i de skoldistrikt, där försöksverksamheten med nioårig enhetsskola nått nionde klassen, att för läsåret 1954/55 söka få en överenskommelse till stånd med vederbörande arbetsgivare i anslutning till följande av 1952 års yrkesutbildningssakkunniga rekommenderade regler angående arbetspremier m. m. för de elever i klass 9 y, vilka utföra yrkespraktik inom näringslivet.

En arbetspremie av 2 kronor per dag, lika för alla yrken och orter betalas av respektive arbetsgivare. Arbetspremien bör av arbetsgivaren inbetalas till skolan att av denna tillställas eleverna men må efter skolstyrelsens bestämmande kunna utbetalas direkt till eleven.

Eleverna bibehålla sina skolförmåner såsom statsstipendier, skolmåltider, skolresor etc. ograverade.

För visst praktikarbete oundgängligen nödvändiga skyddskläder tillhandahållas av skolan utan kostnad för eleven.

Den arbetsgivare, som önskar premiera en intresserad och arbetsam elev, må göra

detta, dock endast genom ett engångsbelopp efter läsårets slut.

Vidare framhålles i cirkulärskrivelsen att om i något försöksdistrikt samtliga berörda arbetsgivare skulle önska ge eleverna högre ersättning hinder icke möter att man enar sig om en något högre lokal ersättningsnorm. Ej heller gäller 2-kronorsregeln för elev, som i klass 9 y påbörjar en regelrätt lärlingsutbildning. Under den del av skoltiden som tillbringas i företaget bör eleven erhålla ersättning efter motsvarande normer, som gälla för övriga där samsatta lärlingar.

*

Nämnden får med hänsyn till vad i ärendet upplysts förklara att skatteavdrag ej skall verkställas å ersättning, som vid yrkesutbildning utbetalas till ifrågavarande elever, såvida icke eleven påbörjar en regelrätt lärlingsutbildning.

Ansvarighet för skatt.

A. Med översändande av handlingar i mål rörande ansvarighet för skatt har en länsstyrelse anhållit om centrala uppbornds-nämndens yttrande i ansvarighetsfrågan.

Enligt de överlämnade handlingarna anlidade en villaägare efter anbudsförfarande en målare för tapetsering och målning i villan. Villaägaren hade satt sig i förbindelse med målaren i anledning av en annons i ortspressen, att denne åtog sig att utföra målningens arbeten. Målaren skulle tillhandahålla all materiel utom tapeter. Han hade tidvis två medhjälpare, som han

själv avlönade. Arbetet pågick under juli 1954. Sin debetsedel hade målaren icke uppvisat för villaägaren och denne hade ej heller infordrat debetsedeln. Vid utbetalningen av anbudssumman, 1.600 kronor, verkställde villaägaren icke något skatteavdrag, när han hade den uppfattningen att vederbörande var målarmästare och drev egen rörelse. Vederbörande lokala skattemyndighet förklarade den 9 oktober 1954 villaägaren vara jämte målaren ansvarig för 25 procent av det utbetalade beloppet eller för 400 kronor.

Åren 1953 och 1954 taxerades målaren, som icke avgivit självdeklaration, endast för inkomst av tjänst. Enligt uppgift från Svenska målarförbundets avdelning i Sundsvall har han under de senaste 6—7 åren icke haft kondition hos målarmästare.

Nämnden:

Då en villaägare anlitar murare, målare eller snickare för reparationsarbete m. m. och arbetet är avsett att vara minst en vecka, skall han göra skatteavdrag, såvida icke den anlitade är självständig företagare eller eljest är påförd preliminär B-skatt eller har sin huvudsakliga arbetsanställning hos annan arbetsgivare. Undersökning huruvida den anlitade är självständig företagare behöver icke ske, om den anlitade företer sin debetsedel eller sitt skattekort. Avser debetsedeln eller skattekortet preliminär A-skatt, verkställs skatteavdrag; däremot skall sådant avdrag icke göras, om enligt debetsedeln eller skattekortet preliminär B-skatt påförts vederbörande eller han företer intyg från lokal skattemyndighet att han ej har att erlägga preliminär A-skatt. Endast om den anlitade underlåter att uppvisa debetsedeln, skattekortet eller nyss angivna intyg kan

anledning finnas för villaägaren att undersöka, huruvida den anlitas arbetsinkomst beskattas såsom inkomst av tjänst eller ej. I sådant fall kan emellertid villaägaren, om han icke finner det uppenbart att den anlitade är rörelseidkare, kräva att den anlitade visar hur det förhåller sig härmed. Underlåter den anlitade detta, verkställs skatteavdrag med 25 procent.

Med hänsyn till omständigheterna i det aktuella fallet anser nämnden, att villaägaren icke bör åläggas ansvarighet för den anlitas skatt.

B. En skattskyldig, som erhållit debetsedel å preliminär A-skatt, hade anställning under viss tid år 1948. Arbetsgivaren verkställde icke skatteavdrag. Senare under året — sedan anställningen upphört — utbyttes den preliminära A-skatten mot preliminär B-skatt. Vid tidpunkten för utbytet hade arbetsgivarens underlåtenhet att göra skatteavdrag ännu icke uppmärksammat. Någon till betalning fastställd A-skatt kom följaktligen icke, såsom eljest skolat ske, att avräknas vid debiteringen av B-skatten. Sistnämnda skatt restfördes. Efter taxering år 1949 påfördes den skattskyldige slutlig skatt, som till beloppet helt täcktes av B-skatten. Fråga är nu om den restförda B-skatten kan hos ifrågavarande arbetsgivare uttagas ett belopp, motsvarande den A-skatt denne underlåtit att avdraga.

I ärendet har riksräkenskapsverket anfört följande:

En situation liknande den nu aktuella föreligger, när det efter debitering av kvarsfatt konstateras, att kvarsfatt har sin orsak i att arbetsgivare under inkomståret icke gjort vederbörligt avdrag för A-skatt. Enligt förklaring av centrala uppborädsnämnden (meddelande 17/1949) kan

nämnde arbetsgivare göras ansvarig för motsvarande del av kvarskatten, alltså utan bokföringsmässig omvandling dessförinnan av denna till A-skatt. För den principiella bedömningen torde det vara utan betydelse, om den omständigheten, att A-skatt icke kommit att fastställas till betalning, föranlett debitering av kvarskatt eller av B-skatt. Med hänvisning härtill får riksräkenskapsverket som sin mening uttala, att i föreliggande fall det icke bör anses möta hinder, att hos vederbörande arbetsgivare av den restförda B-skatten uttages ett belopp, motsvarande vad arbetsgivaren underlåtit att avdraga som A-skatt.

*

Nämnden får såsom sitt eget yttrande åberopa vad riksräkenskapsverket anför.

Sjukpenning och yrkesskadeersättning.

Från och med den 1 januari 1955, då sjukförsäkringslagen träder i kraft, komma praktiskt taget samtliga arbetstagare i riket över 16 år att vara sjukpenningförsäkrade och på grund härav berättigade att vid sjukdom uppbära sjukpenning från sjukkassa. Sjukpenningen beskattas icke hos arbetstagaren.

Samma dag träder även yrkesskedeförsäkringslagen i kraft. Denna ersätter 1916 års lag om försäkring för olycksfall i arbete och 1929 års lag om försäkring för vissa yrkessjukdomar. Yrkesskedeförsäkringen är obligatorisk för dem som arbeta för annans räkning. Den obligatoriska yrkesskedeförsäkringen har samordnats med den allmänna sjukförsäkringen på så sätt, att sjukförsäkringen övertager reglering av de mera kortvariga yrkesskadorna och under viss tid av de långvarigare. Under ifrågasvarande tid, den s. k. samordnings-

tiden, skall ersättning till den yrkesskadade utges av sjukkassa i enlighet med de för sjukdom i allmänhet gällande bestämmelserna i sjukförsäkringslagen. Efter samordningstidens utgång utgår ersättningen från den försäkringsinrättning — riksförsäkringsanstalten eller ömsesidigt försäkringsbolag — i vilken den skadade är yrkesskedeförsäkrad, och med tillämpning av de särskilda reglerna för yrkesskedeförsäkringen. Samordningstiden omfattar tiden till och med den nittionde dagen efter olycksfallsdagen eller, vid annan yrkesskada än olycksfall, från yppandedagen. Samordningstiden upphör dock senast, då rätt till livränta enligt yrkesskedeförsäkringslagens regler inträder.

Även sjukpenning, som efter samordningstidens slut utgår från försäkringsinrättning, är skattefri inkomst för arbetstagaren. Detta innebär att om arbetsgivaren för tid efter samordningstidens utgång till arbetstagaren utbetalar lön, som är lika stor som eller högre än sjukpenningen, och i arbetstagarens ställe uppbär hans sjukpenning från försäkringsinrättningen, så stor del av lönen är skattefri inkomst som svarar mot sjukpenningen.

Liksom för närvarande kan arbetsgivare i vissa fall stå självrisk vid yrkesskada och således vara befriad från att ha sina arbetstagare försäkrade enligt yrkesskedeförsäkringslagen. Självriskan kommer emellertid i regel icke att inträda förrän efter samordningstidens slut. Den lön, som sådan arbetsgivare utbetalar vid yrkesskada, räknas icke till skattepliktig inkomst i vidare mån än lönen överstiger vad som skulle ha utgått vid försäkring enligt yrkesskedeförsäkringslagen. Detta gäller även om arbetstagaren är berättigad uppbära full lön under ledigheten för yrkesskadan.

Nämnden:

I anledning av de nya bestämmelserna rörande sjuk- och yrkesskadeförsäkringen får centrala uppbördsnämnden, med upphävande av sina i meddelandena nr 53/1947 och nr 15/1950 givna förklaringar angående skatteavdrag vid olycksfall i arbete, meddela följande anvisningar för beräkning av skatteavdrag å sjuklön.

Utbetalas lön vid ledighet för annan sjukdom än på grund av yrkesskada beräknas som regel den preliminära A-skatten i vanlig ordning på hela den intjänade lönen. I de undantagsvis förekommande fall, då arbetsgivaren enligt 28 § sjukförsäkringslagen eller jämlikt överenskommelse, som där sägs, äger uppbära arbetstagaren tillkommande ersättning från sjukkassa, skall preliminär A-skatt icke uttagas för den del av sjuklönen som svarar mot denna ersättning. Så är fallet inom sjöfarten; anvisningar för uträkning av skatteavdrag å sjuklön till sjöman har nämnden utfärdat den 9 november 1954.

Vad nyss sagts äger motsvarande tillämpning vid beräkning av skatteavdrag å lön, som vid ledighet för yrkesskada utbetalas under den s. k. samordningstiden.

Omfattningen av denna tid har förut angivits.

Detsamma gäller i fråga om lön, som vid ledighet för yrkesskada utbetalas för tid efter samordningstidens utgång, därest arbetstagaren erhåller sjukpenning från försäkringsinrättning. Uppbär arbetsgivaren i arbetstagarens ställe denna sjukpenning eller står arbetsgivaren s. k. självrisk, beräknas skatteavdraget på skillnaden mellan lönen och sjukpenningen respektive den sjukpenning som skulle ha utgått vid försäkring enligt yrkesskadeförsäkringslagen.

Kvarskatt för byggnadsarbetare.

Centrala uppbördsnämnden utfärdade den 27 januari 1954 (nämndens meddelande nr 1 år 1954) anvisningar i fråga om skatteavdrag för kvarstående skatt år 1954 för sådana arbetstagare inom husbyggnads- och anläggningsindustrierna, som erlagga preliminär A-skatt och som normalt uppbära lön veckovis samt därjämte vid oregelbundet infallande tillfällen ackordsöverskott.

Förevarande anvisningar skola gälla även under år 1955.